

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΝΑΣ
Βουλευτής Χαλκιδικής
ΠΑΣΟΚ– ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

04/05/2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

Υπουργό Περιβάλλοντος & Ενέργειας

Υπουργό Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών

Θέμα: Θεσμική αντίφαση εις βάρος των ελαιοπαραγωγών – Ιδιαίτερη όξυνση του προβλήματος στη Χαλκιδική λόγω δασικών χαρτών και Ελαιοκομικού Μητρώου

Κύριοι Υπουργοί,

Η εφαρμογή του Ελαιοκομικού Μητρώου, παρά τον εκσυγχρονιστικό της χαρακτήρα, αναδεικνύει με ιδιαίτερη ένταση μια βαθιά θεσμική αντίφαση της Πολιτείας, η οποία πλήττει την ασφάλεια δικαίου και τη βιωσιμότητα της ελαιοκομικής παραγωγής.

Το πρόβλημα εμφανίζεται σε πολλές περιοχές της χώρας, ωστόσο στη Χαλκιδική λαμβάνει ιδιαίτερα οξυμένες διαστάσεις, καθώς πρόκειται για μία από τις πλέον δυναμικές ελαιοκομικές περιοχές της Ελλάδας, με εκτεταμένες καλλιέργειες που υφίστανται εδώ και δεκαετίες και αποτελούν βασικό πυλώνα της τοπικής οικονομίας.

Σε πολλές περιπτώσεις στη Χαλκιδική, εκτάσεις με ελαιόδεντρα που καλλιεργούνται επί γενιές δηλώνονται κανονικά από τους παραγωγούς στο Ε9, φορολογούνται με ΕΝΦΙΑ και επιβαρύνονται με ασφαλιστικές εισφορές προς τον ΕΛΓΑ, ενώ παράλληλα δηλώνονται στο ΟΣΔΕ και στηρίζουν ουσιαστικά την τοπική και εθνική αγροτική παραγωγή.

Την ίδια στιγμή, οι ίδιες εκτάσεις εμφανίζονται στους δασικούς χάρτες ως δασικές ή ως εκτάσεις υπό διεκδίκηση από το Δημόσιο, ενώ στο Κτηματολόγιο καταγράφονται με εκκρεμότητα ιδιοκτησιακού καθεστώτος και δεν αναγνωρίζονται πλήρως ως γεωργικές εκτάσεις για τις ανάγκες του Ελαιοκομικού Μητρώου.

Η αντίφαση αυτή είναι κραυγαλέα. Το ίδιο το κράτος εισπράττει κανονικά φόρους ιδιοκτησίας (ΕΝΦΙΑ) και ασφαλιστικές εισφορές (ΕΛΓΑ) για τις συγκεκριμένες εκτάσεις, ενώ ταυτόχρονα αρνείται να αναγνωρίσει την ιδιοκτησία ή τη χρήση τους και σε πολλές περιπτώσεις τις θεωρεί δικές του.

Με τον τρόπο αυτό, ο παραγωγός στη Χαλκιδική αντιμετωπίζεται ως ιδιοκτήτης όταν πρόκειται να πληρώσει και ως μη δικαιούχος όταν πρόκειται να κατοχυρώσει την περιουσία και την παραγωγή του, γεγονός που υπονομεύει την εμπιστοσύνη προς τη Διοίκηση και δημιουργεί σοβαρό αίσθημα αδικίας.

Επιπλέον, οι ίδιες αυτές εκτάσεις έχουν σε πολλές περιπτώσεις συμπεριληφθεί και αξιοποιηθεί στο πλαίσιο δημόσιων πολιτικών και χρηματοδοτικών εργαλείων, όπως τα προγράμματα Νέων Αγροτών, τα Σχέδια Βελτίωσης, καθώς και διαδικασίες αδειοδότησης και λειτουργίας αρδευτικών γεωτρήσεων. Το γεγονός αυτό εντείνει περαιτέρω την αντίφαση, καθώς η ίδια η Πολιτεία αναγνωρίζει έμπρακτα τη γεωργική χρήση και επενδύει σε αυτές τις εκτάσεις, ενώ ταυτόχρονα αμφισβητεί τον χαρακτήρα και την ιδιοκτησία τους.

Περαιτέρω, η μη αναγνώριση των εκτάσεων αυτών στο Ελαιοκομικό Μητρώο δημιουργεί κρίσιμο πρόβλημα αντιστοίχισης παραγωγής και καλλιεργούμενης έκτασης. Η πραγματική παραγωγή των ελαιοπαραγωγών της Χαλκιδικής –που βασίζεται και σε αυτές τις εκτάσεις– κινδυνεύει να εμφανίζεται δυσανάλογα υψηλή σε σχέση με τα «αναγνωρισμένα» στρέμματα.

Στην περίπτωση αυτή, η πλεονάζουσα ποσότητα ελαιοκάρπου ή ελαιολάδου, αν και απολύτως πραγματική, ενδέχεται να χαρακτηριστεί ως μη δικαιολογημένη, δημιουργώντας τεχνητές υπόνοιες παρατυπιών και εκθέτοντας τους παραγωγούς σε κινδύνους κυρώσεων, αποκλεισμού από ενισχύσεις και προβλημάτων στη διάθεση της παραγωγής.

Οι συνέπειες μιας τέτοιας εξέλιξης θα είναι ιδιαίτερα επιβαρυντικές για τη Χαλκιδική, καθώς θα πλήξουν έναν από τους βασικούς παραγωγικούς της τομείς και θα δημιουργήσουν στρεβλώσεις στην αγορά ελαιολάδου.

Για την άρση της θεσμικής αντίφασης και την προστασία της πραγματικής παραγωγής, ιδίως στη Χαλκιδική, απαιτείται άμεση θέσπιση ενιαίου πλαισίου, το οποίο, χωρίς να θίγει τη δασική νομοθεσία και τη σχετική νομολογία, αλλά με στόχο την αποτύπωση της πραγματικής καλλιεργητικής δραστηριότητας, θα προβλέπει την καταγραφή στο Ελαιοκομικό Μητρώο του συνόλου της πραγματικά καλλιεργούμενης ελαιοκομικής έκτασης ανεξαρτήτως ιδιοκτησιακού καθεστώτος, με διακριτή διάκριση σε «αναγνωρισμένες» και «υπό διεκδίκηση» εκτάσεις, την αντικατάσταση της υποχρεωτικής προσκόμισης ΚΑΕΚ σε περιπτώσεις εκκρεμοτήτων με τεκμηρίωση μέσω ΟΣΔΕ, Ε9 και ιστορικών στοιχείων καλλιέργειας, τη δυνατότητα αντιστοίχισης της δηλωμένης παραγωγής με το σύνολο της πραγματικής καλλιεργούμενης έκτασης για την αποφυγή τεχνητών ενδείξεων υπερπαραγωγής, καθώς και ρητή πρόβλεψη μη επιβολής κυρώσεων σε παραγωγούς που αποδεδειγμένα καλλιεργούν και δηλώνουν πραγματικά στοιχεία έως την οριστική επίλυση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

- 1. Πώς δικαιολογείται η είσπραξη ΕΝΦΙΑ για εκτάσεις που το ίδιο το Δημόσιο εμφανίζεται να διεκδικεί ως δικές του, ιδίως στη Χαλκιδική;**
- 2. Για ποιο λόγο εισπράττονται κανονικά εισφορές ΕΛΓΑ για παραγωγή από εκτάσεις που δεν αναγνωρίζονται ως νόμιμα καλλιεργούμενες;**
- 3. Πώς προτίθεται η Κυβέρνηση να αντιμετωπίσει την ασυμφωνία μεταξύ δηλωμένης παραγωγής και αναγνωρισμένων εκτάσεων στο Ελαιοκομικό Μητρώο;**

4. Θα υπάρξει πρόβλεψη προστασίας των παραγωγών από κυρώσεις για παραγωγή που προέρχεται από πραγματικά καλλιεργούμενες αλλά διοικητικά αμφισβητούμενες εκτάσεις;
5. Ποια μέτρα θα ληφθούν ειδικά για τη Χαλκιδική, όπου το πρόβλημα εμφανίζεται εντονότερο;

Ο ερωτών Βουλευτής

Πάνας Απόστολος